

SZKOLNY PROGRAM **wychowawczo-profilaktyczny**

Zespół Szkół Ogólnokształcących
i Zawodowych w Mońkach

na lata 2017- 2019

PODSTAWY PRAWNE

1. Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz.U. z 2016 r., poz. 56).
2. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej (Dz.U. z 2017 r., poz. 356).
3. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii, (Dz.U. z 2015 r. poz. 1249).
4. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach, (Dz.U. z 2017r. poz. 1591).
5. Ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii z dnia 29 lipca 2005 r. (Tekst jednolity. Dz.U. z 2017 r. poz. 783, 1458).
6. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii. (Dz. U. z 2015r. poz. 1249)
7. Ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego, (Tekst jednolity Dz. U. z 2017 r. poz. 882).
8. Ustawa z dnia 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych, (Tekst jednolity Dz. U. z 2017 r. poz. 957).
9. Ustawa z dnia 7 września 1991r o systemie oświaty (Tekst jednolity Dz. U. z 2016 r. poz. 1943).
10. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Tekst jednolity Dz.U. z 2016r. poz. 487).
11. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz.U. 1997 nr 78 poz. 483).
12. Konwencja o Prawach Dziecka przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych dnia 20 listopada 1989 r. (Dz. U. z dnia 23 grudnia 1991 r. z późn. zm.)
13. Powszechna Deklaracja Praw Człowieka.
14. Wewnętrzny System Oceniania ZSOiZ w Mońkach.
15. Statut ZSOiZ w Mońkach.
16. Wnioski Rady Pedagogicznej.
17. Wnioski Rady Rodziców.
18. Wnioski Samorządu Uczniowskiego.

W wychowaniu chodzi o to, ażeby człowiek stawał się coraz bardziej człowiekiem - o to, ażeby bardziej był, a nie tylko więcej miał; aby więc poprzez wszystko, co ma, co posiada, umiał bardziej i pełniej być człowiekiem, to znaczy, ażeby również umiał być nie tylko z drugimi, ale i dla drugich".

Jan Paweł II

WSTĘP

Obowiązkiem szkoły jest umożliwienie uczniom zdobycia wiedzy i umiejętności potrzebnych do kontynuowania nauki i wyboru zawodu. Ważne jest stworzenie odpowiedniego zaplecza dla tych działań – dobrych warunków do pracy, różnorodnych form zajęć obowiązkowych i pozalekcyjnych, systemu oceniania i motywowania do pogłębiania wiedzy i kształcenia umiejętności. Nie mniej ważnym zadaniem szkoły jest kształtowanie osobowości młodego człowieka poprzez pełnienie roli wychowawczej, opiekuńczej i profilaktycznej, które powinna wykonywać we współpracy i porozumieniu z rodzicami (prawnymi opiekunami) ucznia. Idąc za słowem Ustawy Prawo oświatowe poprzez wychowanie rozumie się „wspieranie dziecka w rozwoju ku pełnej dojrzałości w sferze fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej, wzmacnianie i uzupełnianie przez działania z zakresu profilaktyki problemów dzieci i młodzieży”. Profilaktyka natomiast - to proces wspomagania człowieka w radzeniu sobie z trudnościami, ograniczanie i likwidowanie czynników zakłócających prawidłowy rozwój i zaburzających zdrowy styl życia. Oddziaływanie profilaktyczne ma szczególne znaczenie w odniesieniu do dzieci i młodzieży w okresie dorastania. Jest to wyjątkowy i trudny czas w rozwoju człowieka, faza w której dokonuje się wiele intensywnych, jakościowych zmian w osobowości. Ten okres charakteryzuje się brakiem integracji i podatnością do podejmowania działań ryzykownych. Czynniki ryzyka to wszystkie elementy (cechy, sytuacje, warunki) zwiększające prawdopodobieństwo pojawienia się niekorzystnych konsekwencji zaburzających prawidłowy rozwój. Należą do nich:

- środowisko społeczne i normy w nim obowiązujące, promujące dane wzorce zachowań,
- modelowanie negatywnych zachowań w domu,
- grupy rówieśnicze i występujące w nich zachowania dysfunkcyjne,
- słabe wyniki w nauce,
- brak celów życiowych,
- łatwy dostęp do środków psychoaktywnych,
- wczesna inicjacja w zachowaniach ryzykownych.

Wychowanie i profilaktyka to dwa obszary, ściśle ze sobą powiązane. Wychowanie nastawione jest na osiąganie celów, jakim jest zmiana w osobowości ucznia, opisana cechami sylwetki absolwenta szkoły, profilaktyka natomiast działa tam, gdzie powstają luki w wychowaniu, bądź istnieje zagrożenie niezrealizowania założonego celu.

Celowe zatem stało się wpływanie i kształtowanie postawy uczniów. Z tego tytułu zadaniem szkoły jest zapewnienie uczniom:

- określonych warunków do rozwoju psychofizycznego,
- dostępu do różnego rodzaju porad pedagogiczno – psychologicznych,
- pomocy uczniom słabym i promowanie uczniów zdolnych,
- warunków do kształtowania odpowiedzialnych postaw obywatelskich i przedstawiania właściwych relacji w grupach rówieśniczych, a także w społeczeństwie, w którym funkcjonuje młodzież szkoły.

Szkolny Program Wychowawczo - Profilaktyczny adresowany jest do:

- uczniów,
- nauczycieli,
- rodziców (prawnych opiekunów).

Postawione zadania wychowawcze i profilaktyczne szkoła będzie realizować poprzez różnorodne formy pracy, zajęcia i zadania. Powinny one wynikać z treści nauczania i być związane z problemami środowisk, z których wywodzą się uczniowie ZSOiZ w Mońkach.

Rodzice dzieci uczęszczających do ZSOiZ w Mońkach mają prawo do wpływu na program wychowawczy szkoły, mogą go opiniować i zgłaszać swoje propozycje.

MISJA I WIZJA SZKOŁY

- *Jesteśmy po to, by przeprowadzić młodego człowieka przez kolejny ważny etap jego życia.*
- *Chcemy pomóc mu w poznawaniu świata, ludzi, a przede wszystkim siebie i przygotować go do świadomego dorosłego życia .*
- *Nasze cele osiągniemy dzięki partnerskiej współpracy uczniów, rodziców i przyjaciół szkoły.*

CHCEMY WSPÓLNIE TWORZYĆ SZKOŁĘ, KTÓRA :

DOBRCZE UCZY KAŻDEGO – potrafi wyjaśniać i zaciekawiać, dba, aby wszyscy uczniowie osiągnęli coraz lepsze wyniki i rozwijali swoje aspiracje i zainteresowania

SPRAWIEDLIWIE OCENIA – uczniowie wiedzą, czego mają się nauczyć według jasnych i jawnych zasad

UCZY MYŚLEĆ I ROZUMIEĆ ŚWIAT – uczy twórczego i krytycznego myślenia, wiedza i umiejętności zdobyte w szkole pomagają zrozumieć to, co się dzieje wokół nas (Polska, miejscowość, świat), rozwiązywać realne problemy

ROZWIJA SPOŁECZNIE- uczy współdziałania w zespole, angażowania się w pracę na rzecz innych ludzi, działania dla dobra naszej małej i dużej ojczyzny oraz całego świata

POMAGA UWIERZYĆ W SIEBIE, TWORZY DOBRY KLIMAT – w szkole panuje życzliwa, pełna wzajemnego szacunku atmosfera, uczniowie mają szansę, aby uwierzyć we własne siły

PRZYGOTOWUJE DO PRZYSZŁOŚCI – uczy języków obcych, posługiwania się komputerem i Internetem, wprowadza w świat kultury, przygotowuje uczniów do życia w zjednoczonej Europie

ZACHĘCA DO SAMODZIELNYCH POSZUKIWAŃ, INSPIRUJE – uczy jak korzystać z różnych źródeł informacji i jak zdobywać wiadomości (oprócz przekazywania niezbędnej wiedzy i umiejętności)

UCZY WRAŻLIWOŚCI I ODPOWIEDZIALNOŚCI- uwrażliwia młodzież na piękno i dobro, rozwija moralnie i duchowo.

WSPIERA ROZWÓJ OSOBOWOŚCI – pomaga każdemu uczniowi w odkryciu i rozwinięciu jego szczególnych uzdolnień i zainteresowań, a także wykształceniu umiejętności twórczego i operatywnego działania.

SYLWETKA ABSOLWENTA

Będziemy dążyć do tego, aby nasz absolwent był człowiekiem, który:

- Jest ambitny, twórczy i kreatywny.
- Biegle posługuje się przynajmniej jednym językiem obcym.
- Znajduje swoje miejsce w zmieniającej się rzeczywistości.
- Potrafi poruszać się po rynku pracy. Jest przedsiębiorczy.
- Stawia czoła przeciwnościom.

- Jest świadom swojej wartości i odważnie patrzy w przyszłość.
- Bierze odpowiedzialność za swoje zachowanie i wykształcenie.
- Szanuje tradycje, zwyczaje swojej rodziny, regionu i kraju.
- Jest otwarty na drugiego człowieka, udziela wsparcia i pomocy tym, którzy jej potrzebują.
- Jest tolerancyjny, szanuje odmienność innych i ich poglądy.
- Potrafi być asertywny, gdy sytuacja tego wymaga.
- Prezentuje swój punkt widzenia, ale jest również otwarty na poglądy innych ludzi.
- Posiada umiejętność wartościowania, oceny własnych zachowań; jest otwarty, autentyczny.
- Szanuje tradycje i symbole narodowe. Jest dumny z bycia Polakiem.
- Jest przygotowany do podejmowania ważnych decyzji życiowych.
- Jest wyposażony w umiejętności samokształcenia.
- Preferuje zdrowy styl życia.
- Potrafi przewidzieć fizyczne, biologiczne i społeczne konsekwencje zanieczyszczenia środowiska.
- Potrafi korzystać z różnych rodzajów technik gromadzenia i przekazywania informacji, odpowiedzialnie korzysta z mediów społecznościowych i zasobów Internetu.
- Uczestniczy w życiu społecznym i samodzielnie wykonuje czynności zawodowe na miarę indywidualnych możliwości intelektualnych i psychofizycznych.

DIAGNOZA SYTUACJI WYCHOWAWCZEJ W ZSOiZ W MOŃKACH *analiza dotychczasowych działań wychowawczo - profilaktycznych*

W szkole prowadzona jest systematyczna kontrola i ewaluacja działań wychowawczych i profilaktycznych oraz bezpieczeństwa uczniów na jej terenie. Badaniu, ocenie i ewaluacji podlegają min. takie obszary jak:

- poczucie bezpieczeństwa uczniów,
- respektowanie norm społecznych,
- ocena występowania zagrożeń i ich skali,
- podjęte działania zapobiegawcze i eliminujące nieprzestrzeganie norm społecznych,
- udział uczniów w zajęciach pozalekcyjnych,
- chęci rozwijania własnych zainteresowań i pasji,
- wyrównywanie braków w opanowaniu wiedzy i umiejętności,
- pomoc w pokonywaniu trudności i wspomaganie ucznia zdolnego we wszechstronnym rozwoju,
- dbanie o zdrowe, higieniczne zachowania i nawyki uczniów.

Diagnoza w roku szkolnym 2016/2017 oparta została na:

- obserwacji zachowań uczniów w sytuacjach typowo szkolnych i pozalekcyjnych,
- sprawozdaniach wychowawców klas dotyczących frekwencji, trudnościami w nauce, zachowaniu,
- działań podjętych przez wychowawców i pedagoga,
- analizie działań wychowawczych i profilaktycznych (po I półroczu i na zakończenie roku szkolnego)
- ankietach „Moje zainteresowania” przeprowadzonych wśród wszystkich uczniów,
- współpracy i konsultacjach z pracownikami Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej, Ośrodka Pomocy Społecznej, kuratorami, dzielnicowymi, policjantami, członkami zespołu interdyscyplinarnego,
- ewaluacji wewnętrznej: „Respektowane są normy społeczne”,
- ankiecie informacyjnej o uczniach klas I ZSOiZ w Mońkach,
- rozmowach indywidualnych i wywiadach prowadzonych z uczniami, ich rodzicami i nauczycielami.

- analizie dokumentacji dotyczącej diagnozowania, monitorowania oraz podejmowania interwencji wychowawczej, którą stanowią: dzienniki lekcyjne, uwagi nauczycieli, , dokumentacja pedagoga, notatki służbowe nauczycieli, wychowawców i pracowników obsługi, indywidualnie zawierane kontrakty z uczniami i rodzicami.

Z przeprowadzonych działań wynikają następujące wnioski:

- Większość uczniów zna swoje prawa i obowiązki oraz regulaminy obowiązujące w szkole.
- Uczniowie wiedzą, jakich zachowań się od nich oczekuje.
- W większości miejsc w szkole uczniowie czują się bezpiecznie.
- Nauczyciele respektują prawa uczniów, podejmują działania wyeliminowania zagrożeń, reagują na negatywne postawy i zachowania uczniów.
- Według uczniów najlepsze efekty wychowawcze i profilaktyczne dają rozmowy z pedagogiem szkolnym, dyrektorem, wychowawcami i nauczycielami, a bezpieczeństwo podnosi szkolny monitoring.
- Wśród społeczności uczniowskiej dominuje postawa tolerancji i koleżeństwa.
- Szkoła stosuje spójne metody działań wychowawczych i profilaktycznych wobec uczniów, a rodzice (prawni opiekunowie) mają wpływ na ich tworzenie i modyfikowanie.
- Oferta zajęć pozalekcyjnych proponowanych w szkole jest różnorodna, nastawiona na zwiększenie szans edukacyjnych uczniów i rozwijanie ich zainteresowań.
- Poprzez proponowanie zajęć dodatkowych propagowane są alternatywne sposoby spędzania wolnego czasu.
- Szkoła podejmuje się różnych inicjatyw, bierze czynny udział w życiu całej społeczności lokalnej poprzez inicjowanie i wspomaganie wielu działań o zasięgu gminnym i powiatowym.
- W szkole zachęca się uczniów do działalności charytatywnej, samorządności, przedsiębiorczości i kreatywności.

2. Nad czym należy jeszcze pracować?

Pomimo starań niektóre wysiłki i działania podejmowane przez szkołę są niewystarczające, nie przynoszą założonych efektów, bądź nie udaje się objąć nimi wszystkich uczniów. Należy nad nimi nadal pracować, doskonalić, a w razie potrzeby modyfikować. Należą do nich:

- Poprawa frekwencji na zajęciach szkolnych.
- Wzmocnienie współpracy z rodzicami, szczególnie rodzicami uczniów stwarzających problemy (nierespektowanie norm społecznych, zagrożenie bezpieczeństwa).
- Zacieśnienie współpracy pomiędzy wszystkimi nauczycielami w celu przepływu informacji i przyjęcia spójnych metod pracy z uczniem nierespektującym przyjętych norm i zasad.
- Zwiększenie uwagi dyżurujących nauczycieli na miejsca w szkole, w których uczniowie czują się mniej bezpiecznie.
- Poprawa zachowania uczniów w zakresie kultury osobistej, kultury słowa oraz relacji koleżeńskich.
- Aktywizowanie uczniów do uczestniczenia w zajęciach dodatkowych i pozalekcyjnych, projektach edukacyjnych i zawodowych oraz uroczystościach szkolnych.
- Eliminowanie pojawiających się zachowań ryzykownych uczniów: palenie tytoniu, picie alkoholu, stosowanie innych środków psychoaktywnych, wczesna inicjacja seksualna, zachowania agresywne, zaburzenia odżywiania.

4. Formy i metody wychowawcze i profilaktyczne:

A) Działania wychowawcze szkoły:

1. **Lekcje wychowawcze** – jako zajęcia wychowawcy i uczniów danej klasy są podstawowym miejscem do szybkiej wymiany informacji, możliwości analizy problemów wychowawczych; ważnym elementem jest otwarta postawa wychowawcy na problemy młodzieży.

2. **Lekcje przedmiotowe** – zajęcia, w czasie których na bazie podawanych wiadomości pojawiają się zagadnienia wychowawcze.
3. **Zajęcia pozalekcyjne** – dodatkowe formy pracy w niewielkich grupach, gdzie spotyka się młodzież o określonych zainteresowaniach i umiejętnościach, które rozwija.
4. Akademie, rocznice związane ze świętami narodowymi– przygotowywane wspólnie z młodzieżą.
5. Umożliwienie uczniom pracy na rzecz szkoły np. poprzez organ szkolnego samorządu uczniowskiego.
6. Prowadzenie współpracy z przedstawicielami samorządu terytorialnego.
7. Spotkania członków samorządu uczniowskiego z przedstawicielami samorządów innych szkół w celu wymiany doświadczeń, pomysłów.
8. Apele, happeningi, konkursy, na których młodzież będzie mogła przedstawić swoje osiągnięcia, wiedzę.
9. Wyjścia do placówek kulturalnych lub organizacja wystaw prac plastycznych, inscenizacji teatralnych przygotowanych przez uczniów na terenie szkoły.
10. Indywidualna praca psychologiczna i wychowawcza z uczniem pedagoga szkolnego oraz wychowawcy (wyznaczenie terminów indywidualnych spotkań wychowawców z uczniami).
11. Wycieczki przedmiotowe i krajoznawcze – integrujące zespół uczniowski, jak również zawierające w sobie wiele sytuacji wychowawczych.
12. Współpraca z placówkami o podobnym statusie poza granicami Polski, organizacja wymiany młodzieży.
13. Spotkania z rodzicami.
14. Realizowanie programów wychowawczo - profilaktycznych.
15. Rocznicowe i okazjonalne imprezy szkolne.
16. Imprezy klasowe.

B) Strategie działań profilaktycznych:

Działalność profilaktyczna w szkole obejmuje realizację zadań z zakresu profilaktyki uniwersalnej, selektywnej i wskazującej:

1. Profilaktyka uniwersalna- wspieranie wszystkich uczniów i wychowanków w prawidłowym rozwoju i zdrowym stylu życia oraz podejmowanie działań, których celem jest ograniczenie zachowań ryzykownych niezależnie od poziomu ryzyka używania przez nich środków i substancji uzależniających;
2. Profilaktyka selektywna – wspieranie uczniów i wychowanków, którzy ze względu na swoją sytuację rodzinną, środowiskową lub uwarunkowania biologiczne są w wyższym stopniu narażeni na rozwój zachowań ryzykownych;
3. Profilaktyka wskazująca- wspieranie uczniów i wychowanków, u których rozpoznano wczesne objawy używania środków i substancji uzależniających lub występowania innych zachowań ryzykownych, które nie zostały zdiagnozowane jako zaburzenia lub choroby wymagające leczenia.

5. Instytucje zewnętrznego wsparcia w wychowaniu i profilaktyce:

W sprawach wychowawczych i profilaktycznych szkoła współpracuje z wieloma instytucjami lokalnymi. Przy rozwiązywaniu problemów osobistych i rodzinnych uczniów korzysta z wiedzy i doświadczenia osób pracujących w poszczególnych instytucjach, zaprasza je do wspólnego organizowania warsztatów, pogadanek i spotkań z uczniami i nauczycielami. Są to:

1. Poradnia Psychologiczno- Pedagogiczna w Mońkach
2. Centrum Edukacji Nauczycieli w Białymstoku
3. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Mońkach
4. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Mońkach
5. Komenda Powiatowa Policji w Mońkach

6. Biblioteka Publiczna w Mońkach
7. Moniecki Ośrodek Kultury
8. Stowarzyszenie Centrum Zdrowia Rodziny
9. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
10. Gabinety Medycyny Szkolnej

ZADANIA WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNE SZKOŁY

Głównym celem programu jest zwiększenie skuteczności działań wychowawczych, edukacyjnych, informacyjnych i profilaktycznych wśród uczniów, ich rodziców (opiekunów) oraz nauczycieli i pracowników szkoły na rzecz bezpieczeństwa i tworzenia przyjaznego środowiska w szkole. Ważnym jest, aby w te działania włączyli się wszyscy: nauczyciele i pracownicy szkoły we współpracy z pedagogiem szkolnym i rodzicami (prawnymi opiekunami) uczniów.

DZIAŁANIA WYCHOWAWCZO – PROFILAKTYCZNE PEDAGOGA SZKOLNEGO

Głównym zadaniem pedagoga szkolnego jest koordynowanie działań wychowawczo – profilaktycznych całej szkoły.

Pedagog wspólnie z organizacjami zewnętrznymi jak i nauczycielami poszczególnych przedmiotów prowadzi spotkania, warsztaty i zajęcia o tematyce wychowawczej i profilaktycznej. Nadto jest jednostką doradczą dla nauczycieli i wychowawców oraz w szczególny sposób pracuje z uczniem trudnym, stwarzającym problemy wychowawcze, zagrożonym zachowaniem negatywnym. Ponadto wiele zadań wychowawczo - profilaktycznych prowadzonych jest równolegle przez wychowawców, nauczycieli jak i pedagoga. Jednym z takich zadań jest np. rozpoznawanie środowiska ucznia, diagnozowanie problemów.

Do planowanych działań wychowawczo – profilaktycznych i zadań pedagoga należą:

OBSZAR I

Kreowanie zdrowego, bezpiecznego i przyjaznego środowiska szkoły:

- a) Rozpoznanie sytuacji życiowej uczniów, diagnoza problemów poprzez analizę sytuacji rodzinnej, bytowej, zdrowotnej i wychowawczej uczącej się młodzieży (badanie ankietowe uczniów klas I)
- b) Zapewnienie uczniom bezpieczeństwa. Reagowanie w sytuacjach zagrożenia uczniów i innych pracowników szkoły, poprzez rozmowy indywidualne z uczniami, którzy nie przestrzegają zasad szkolnych, wdrażanie procedur szkolnych i informowanie rodziców o sytuacjach problemowych.

OBSZAR II

Zapobieganie problemom i sytuacjom problemowym młodzieży:

- a) Kształtowanie umiejętności radzenia sobie z trudnymi sytuacjami: Zajęcia edukacyjno- informacyjne na temat „Mediacje rówieśnicze”.
- b) Poznanie przyczyn stresu i uświadomienie wpływu stresu na organizm człowieka poprzez: indywidualne poradnictwo i pomoc psychologiczno-pedagogiczną oraz w razie potrzeby kierowanie uczniów do odpowiednich placówek służących radą i pomocą.
- c) We współpracy z nauczycielami przedsiębiorczości zapoznanie uczniów z aspektami racjonalnego podejmowania decyzji i planowania swojej przyszłości: „Co dalej po szkole”- zajęcia z zakresu doradztwa zawodowego: informacje o zawodach, rynku pracy oraz systemie szkolnictwa wyższego.
- d) Motywowanie uczniów do nauki: obejmuje nadzorem i pomocą uczniów z trudnościami w nauce.
- e) Przeciwdziałanie przemocy i agresji: diagnozuje problemu przemocy i agresji w szkole, koordynuje udział szkoły w kampaniach społecznych przeciwko przemocy. Pracuje indywidualnie z uczniem z problemami w zachowaniu i opanowaniu własnych negatywnych emocji, inicjuje i prowadzi spotkania indywidualne z rodzicami uczniów zagrożonych zjawiskiem przemocy i agresji.

OBSZAR III

Promowanie zdrowego stylu życia

- a) Propagowanie zdrowego stylu życia i wzmacnianie zachowań abstynenckich: we współpracy z pielęgniarką szkolną i nauczycielami biologii, chemii i zasad żywienia wyposaża uczniów w niezbędną wiedzę o zdrowiu, higienie osobistej i zdrowym żywieniu (pedagog koordynuje te zadania).

OBSZAR IV

Zapobieganie uzależnieniom

- a) Dostarczanie wiedzy na temat używek i zagrożeń towarzyszących ich zażywaniu: realizacja programu „Szkoła dobrego Wyboru”, prelekcje i spotkania ze specjalistami.
- b) Ukazanie perspektywy zdrowego życia i dróg do satysfakcji osobistych bez zażywania alkoholu i innych substancji uzależniających: podejmowanie działań służących eliminowaniu z obyczajowości młodzieży nikotyny i alkoholu jako „substancji inicjacyjnych” otwierających drogę do innych środków odurzających – rozmowy indywidualne z uczniami.

DZIAŁANIA PODEJMOWANE PRZEZ WYCHOWAWCÓW KLASOWYCH W ZAKRESIE WYCHOWANIA I PROFILAKTYKI

1. Założenia ogólne.

Nauczyciel wychowawca odgrywa szczególną rolę w życiu każdego ucznia jak i zespołu klasowego ze względu na częsty bezpośredni kontakt zarówno z uczniem jak i jego rodzicami/opiekunami.

Obowiązkiem wychowawcy klasowego i wychowawcy internatu jest kompleksowa odpowiedzialność za powierzoną mu społeczność klasową.

Każdy wychowawca klasowy prowadzi pracę wychowawczą w oparciu o szczegółowy plan pracy wychowawczej, obejmujący cały cykl kształcenia danej klasy.

Plan pracy wychowawcy klasowego powinien być spójny ze Szkolnym Programem Wychowawczo - Profilaktycznym (powinien uwzględniać priorytety zawarte w tym programie). Wychowawca klasy ma prawo do korzystania z pomocy pedagoga szkolnego i innych specjalistów.

2. Szczegółowy zakres powinności wychowawcy klasowego:

- a) Rozpoznaje sytuację życiową uczniów, diagnozuje problemy oddziału klasowego.
- b) Prowadzi działania mające na celu integrację zespołu klasowego, łagodzące konflikty.
- c) Czuwa nad frekwencją i postępami w nauce wychowanków, współpracuje w tym obszarze z rodzicami.
- d) Systematycznie i prawidłowo prowadzi dokumentację klasową.
- e) Uczestniczy we wszystkich ważnych dla klasy wydarzeniach.
- f) Współpracuje z pedagogiem, wychowawcą internatu i nauczycielami praktycznej nauki zawodu.
- g) Diagnozuje potrzeby i problemy edukacyjne wychowanków. Obejmuje nadzorem i pomocą uczniów z trudnościami w nauce.
- h) Prowadzi zajęcia edukacyjno- wychowawcze „Metody i techniki skutecznego uczenia się”.
- i) Diagnozuje sytuację wychowawczą klasy oraz współpracuje z pedagogiem w celu rozwiązywania bieżących problemów wychowawczych indywidualnych i klasowych.
- j) Ustala wspólnie z uczniami oceny ze sprawowania wg zasad i skali określonej w WSO.
- k) Wdrażanie do prawidłowego pojmowania norm zachowania: zapoznanie uczniów z systemem kar i nagród, prawami i obowiązkami ucznia (Statut ZSOiZ w Mońkach).
- l) Podejmuje dodatkowe działania na rzecz zdrowia i bezpieczeństwa uczniów - promowanie postaw prozdrowotnych.
- m) Rozwija u uczniów asertywność, poprzez zapoznanie z pojęciem asertywności oraz technikami odmawiania. Uświadamia uczniom konieczność kształtowania w sobie postaw asertywnych. Ćwiczy

asertywność uczniów poprzez odgrywanie scenek sytuacyjnych i rodzajowych w czasie godzin wychowawczych, zajęć pozalekcyjnych.

- n) W ramach godziny wychowawczej prowadzi zajęcia na temat komunikacji interpersonalnej, barier komunikacyjnych oraz technik rozwiązywania konfliktów oraz zajęcia wychowawcze na temat „Etapy podejmowania decyzji”.
- o) Przeciwdziała przemocy i agresji poprzez tematykę godzin z wychowawcą pod hasłem „Walczę z przemocą, zaczynam od siebie”.
- p) Integruje uczniów niepełnosprawnych z całym środowiskiem szkolnym – uwrażliwianie młodzieży na potrzeby osób wymagających pomocy.
- q) Prowadzi rozmowy indywidualne z uczniami, którzy nie przestrzegają zasad szkolnych.
- r) W razie wystąpienia negatywnych zachowań uczniów, wdraża procedury szkolne i informuje rodziców o sytuacjach problemowych.
- s) Wyposaża uczniów w niezbędną wiedzę o zdrowiu, higienie osobistej i zdrowym żywieniu. Na godzinie wychowawczej porusza tematy dotyczące tematyki anoreksji i bulimii, szkodliwości napojów energetycznych i izotonicznych, narkomanią, alkoholizmem, paleniem tytoniu, dopalaczami, innymi środkami farmakologicznymi.
- t) Podejmuje działania służących eliminowaniu z obyczajowości młodzieży nikotyny i alkoholu jako „substancji inicjacyjnych” otwierających drogę do innych środków odurzających – rozmowy indywidualne z uczniami, spisywanie kontraktów, zasad klasowych. Egzekwowanie zakazu spożywania alkoholu i palenia papierosów na terenie szkoły oraz podczas wycieczek klasowych.

DZIAŁANIA WYCHOWAWCZO – PROFILAKTYCZNE ZESPOŁÓW WYCHOWAWCÓW

Zespół wychowawców stanowią nauczyciele wychowawcy klas równoległych.

Zadania zespołu wychowawców:

1. Dzielenie się spostrzeżeniami w zespołach nauczycieli uczących w poszczególnych klasach, a następnie w zespołach wychowawczych.
2. Formułowanie diagnozy w zakresie:
 - a) relacji nauczyciele – uczniowie,
 - b) relacji między uczniami,
 - c) działań pozytywnych grup uczniowskich i samorządności uczniów,
 - d) tematyki zajęć o charakterze wychowawczym i skuteczności metod jej realizacji,
 - e) współpracy z rodzicami
 - f) współpracy ze środowiskiem lokalnym.
3. Opracowywanie planów pracy wychowawczej z klasami równoległymi z uwzględnieniem wcześniejszej diagnozy i założeniami Szkolnego Programu Wychowawczo - Profilaktycznego.
4. Wymiana doświadczeń w zakresie wiedzy i umiejętności wychowawczych i profilaktycznych w zespole wychowawczym we współpracy z pedagogiem szkolnym.
5. Doskonalenie umiejętności wychowawczych i profilaktycznych w ramach organizowanych posiedzeń samokształceniowych i warsztatów we współpracy z pedagogiem szkolnym lub specjalistą.

ZADANIA WYCHOWAWCZO - PROFILAKTYCZNE KAŻDEGO NAUCZYCIELA

1. W zakresie działań wychowawczych każdy nauczyciel powinien:

- a) Kształtować u uczniów umiejętności wymagane przez podstawę programową.
- b) Stwarzać uczniowi warunki wszechstronnego rozwoju osobowego (w wymiarze intelektualnym, psychicznym, społecznym, zdrowotnym, estetycznym, moralnym, duchowym).

- c) Organizować i prowadzić w miarę możliwości koła zainteresowań, zajęcia pozalekcyjne, wycieczki ze szczególnym uwzględnieniem zajęć wspierających uczniów z trudnościami edukacyjnymi i zajęć organizujących czas wolny młodzieży.
- d) Rozwijać u uczniów dociekliwość poznawczą, ukierunkowaną na poszukiwanie prawdy, dobra i piękna w otaczającym ich świecie.
- e) Uczyc samodzielności w dążeniu do dobra w jego wymiarze indywidualnym i społecznym.
- f) Kształtować umiejętności, odpowiedzialności za siebie i innych.
- g) Uczyc umiejętności poszukiwania odkrywania i dążenia na drodze rzetelnej pracy do osiągnięcia celów życiowych.
- h) Wdrażać do rozpoznania wartości moralnych, dokonywania wyborów oraz hierarchizacji wartości.
- i) Umożliwiać uczniom doskonalenie się.
- j) Kształtować umiejętności współdziałania i współtworzenia w szkole wspólnoty: uczniowie – nauczyciele.
- k) Uczyc dialogu z innymi, kształtować umiejętności słuchania i rozumienia poglądów drugih.
- l) Kształtować poczucie życiowej użyteczności, zarówno poszczególnych przedmiotów szkolnych, jak i całej edukacji poszczególnym etapie.

2. W zakresie profilaktyki nauczyciel w miarę możliwości powinien podejmować się realizacji zadań:

- a) Integracja środowiska klasowego i szkolnego: Organizacja imprez szkolnych i uroczystości szkolnych (w szczególności: Norwidalia, Otrzęsiny klas I, Wigilie klasowe, uroczystości patriotyczne, Dni Otwarte Szkoły, wycieczki).
- b) Zapewnienie uczniom bezpieczeństwa i reagowanie w sytuacjach zagrożenia: rzetelne pełnienie dyżurów na przerwach i podczas imprez szkolnych, indywidualne rozmowy z uczniami, którzy nie przestrzegają zasad, reagowanie na niebezpieczne i negatywne zachowania uczniów.
- c) Zapoznanie z zagadnieniem stresu, poznanie jego przyczyn i uświadomienie jego wpływu na organizm podczas zajęć lekcyjnych z biologii oraz wychowania do życia w rodzinie.
- d) Zapoznanie uczniów z aspektami racjonalnego podejmowania decyzji i planowania swojej przyszłości, poprzez zajęcia poświęcone doradztwu zawodowemu na lekcjach przedsiębiorczości.
- e) Rozwijanie wrażliwości i empatii poprzez wspieranie wolontariatu i inicjatyw pomocowych młodzieży, szczególnie nauczyciele opiekunowie Koła PCK i HDK, opiekunowie wolontariatu i innych organizacji uczniowskich (akcje krwiodawstwa, akcje charytatywne, pomaganie rówieśnikom).
- f) Propagowanie zdrowego stylu życia i wzmacnianie zachowań abstynenckich: akcje ogólnoszkolne proponowane przez Samorząd Szkolny, wyposażanie uczniów w niezbędną wiedzę o zdrowiu, higienie osobistej i zdrowym żywieniu – nauczyciele i pielęgniarka szkolna.
- g) Udział młodzieży w różnorodnych formach zajęć rekreacyjnych i sportowych organizowanych przez szkołę i inne instytucje zajmujące się promocją sportu – nauczyciele w-f.
- h) Działania profilaktyczne mające na celu zapobieganie chorobom zakaźnym i nowotworowym, propagowanie zdrowego stylu życia: zajęcia edukacyjne i spotkania profilaktyczne dotyczące problematyki HIV/AIDS, gruźlicy oraz nowotworów sutka, szyjki macicy, anoreksji i bulimii, zajęcia edukacyjne dotyczące szkodliwości napojów energetycznych i izotonicznych w ramach godz. wychowania do życia w rodzinie, biologii oraz na zajęciach dodatkowych.
- i) Wskazanie możliwości unikania zagrożeń i sposobów radzenia sobie z nimi poprzez: wyodrębnienie w bibliotece szkolnej i u pedagoga szkolnego biblioteczki związanej z tematyką zagrożeń zdrowotnych i patologii.
- j) Zapoznanie uczniów z rodzajami uzależnień i zagrożeń występujących we współczesnym świecie poprzez: wprowadzenie do treści lekcji biologii, chemii i godzin wychowawczych tematyki związanej

z narkomanią, alkoholizmem, paleniem tytoniu, dopalaczami, innymi środkami farmakologicznymi – ze szczególnym uwzględnieniem skutków społecznych, rodzinnych i zdrowotnych.

- k) Ukazanie perspektywy zdrowego życia i dróg do satysfakcji osobistych bez zażywania alkoholu i innych substancji uzależniających: egzekwowanie zakazu spożywania alkoholu i palenia papierosów na terenie szkoły oraz podczas wycieczek klasowych.

ZASADY WSPÓŁPRACY WYCHOWAWCZO - PROFILAKTYCZNEJ Z RODZICAMI

1. Rodzice współdziałają ze szkołą za pośrednictwem Rady Rodziców i klasowych rad rodziców.
2. Rodzice współtworzą i opiniują szkolne dokumenty określające działalność edukacyjną szkoły: wewnątrzszkolny system oceniania, program wychowawczo - profilaktyczny szkoły oraz szkolny zestaw programów nauczania.
3. Szkoła umożliwia rodzicom zapoznanie się z planowanymi działaniami wychowawczymi i profilaktycznymi, programami nauczania oraz zasadami oceniania.
4. Nauczyciele i wychowawcy uzgadniają z rodzicami wszystkie swoje działania wychowawcze i profilaktyczne.
5. Rodzice współuczestniczą ze szkołą we wszystkich jej zamierzeniach dotyczących ich dziecka.
6. Biorą udział w wycieczkach szkolnych i innych imprezach organizowanych przez szkołę.
7. Nauczyciele i wychowawcy zawiadamiają rodziców o ważnych sprawach i wydarzeniach w formie pisemnej.
8. Szkoła zapewnia rodzicom możliwość indywidualnych konsultacji z nauczycielami i wychowawcami w ustalonych przez nich i podanych do ogólnej wiadomości terminach.
9. Szkoła zapewnia rodzicom możliwość uczestniczenia w „dniach otwartych szkoły” oraz w prelekcjach poświęconych zagadnieniom wychowawczym.
10. Rodzice mają prawo do uzyskiwania w atmosferze życzliwości rzetelnej informacji na temat swojego dziecka, jego zachowania, postępów w nauce i przyczyn trudności w szkole.
11. Rodzice mają możliwość zwolnienia ucznia z zajęć lekcyjnych oraz usprawiedliwienia jego nieobecności w szkole z podaniem przyczyny absencji dziecka.
12. Szkoła oczekuje od rodziców rzetelnej informacji na temat zdrowia dziecka oraz jego potrzeb opiekuńczo-wychowawczych.
13. Rodzice (prawni opiekunowie) ponoszą odpowiedzialność materialną za umyślne zniszczenia i kradzieże dokonane w szkole przez swoje dzieci.

Zadania szkoły we współpracy z rodzicami w celu podejmowania działań profilaktycznych:

1. W tym zakresie do zadań wychowawcy należą:
 - a) Zapoznanie rodziców z przepisami szkolnymi na spotkaniach wychowawców klas I, omówienie zasad szkolnych, zapoznanie z obowiązującymi dokumentami.
 - b) Dostarczanie wiedzy na temat źródeł, rodzajów i skutków zachowań agresywnych; czynników je pobudzających: prelekcje podczas zebrań szkolnych, przekazywanie materiałów edukacyjnych w formie ulotek, broszur.
 - c) Wspólna analiza problemów wychowawczych uczniów mająca na celu eliminowanie zagrożeń oraz wzmacnianie właściwych zachowań wśród uczniów poprzez kontakty z rodzicami (frekwencja, oceny, problemy wychowawcze), wspólne wypracowywanie indywidualnych programów naprawczych.
 - d) Systematyczne informowanie rodziców o sukcesach ich dzieci, prezentacja wytworów pracy twórczej uczniów, listy gratulacyjne itp.

2. Do zadań nauczycieli przedmiotów i dyrekcji należy:

- a) Kontaktowanie się nauczycieli z rodzicami, w celu omówienia ocen, postępów edukacyjnych, frekwencji, problemów wychowawczych, wspólnego wypracowywania indywidualnych programów naprawczych.
- b) Systematyczne informowanie rodziców o sukcesach ich dzieci, prezentacja wytworów pracy twórczej uczniów, listy gratulacyjne i inne.
- c) Wspieranie postaw rodziców związanych z aktywnym i odpowiednim uczestnictwem w życiu swoich dzieci: angażowanie rodziców w organizację imprez szkolnych i pozaszkolnych (akademie, apele, wyjazdy, studniówka), aktywny udział rodziców w przygotowanych przez młodzież imprezach, występach, prezentacjach osiągnięć, uroczystościach.
- d) Pozyskiwanie rodziców do współpracy w zakresie ujednolicenia sposobu reagowania w przypadku wystąpienia problemu: udział rodziców w tworzeniu i opiniowaniu dokumentów szkolnych, zachęcanie do jak najczęstszych kontaktów z wychowawcą klasowym, wychowawcą internatu, dyrektorem.

CELE I ZADANIA WYCHOWAWCZO - PROFILAKTYCZNE

I. Edukacja zdrowotna w sferze fizycznej i psychicznej.

1. Rozwijanie umiejętności akceptacji siebie.
2. Podnoszenie samooceny i poczucia własnej wartości.
3. Wdrażanie postaw asertywnych.
4. Nabycie i rozwijanie umiejętności radzenia sobie ze stresem.
5. Kształtowanie właściwych nawyków zdrowotnych i higienicznych.
6. Doskonalenie umiejętności wyrażania uczuć.
7. Rozwijanie empatii i wrażliwości na potrzeby innych.
8. Rozwijanie aktywnej postawy, przejmowania inicjatywy i ponoszenia odpowiedzialności za własne działania i decyzje.
9. Doskonalenie umiejętności zarządzania czasem, organizowania procesu uczenia się i planowania własnej przyszłości.
10. Wyznaczanie sobie krótko i długoterminowych celów.
11. Budowanie i utrwalanie prawidłowych nawyków żywieniowych i aktywności fizycznej.
12. Kształtowanie umiejętności rozpoznawania symptomów zagrożeń zdrowia fizycznego.
13. Rozwijanie umiejętności życiowych sprzyjających rozwojowi fizycznemu, psychicznemu, społecznemu i duchowemu.
14. Uświadamianie zagrożeń związanych z nałogami i uzależnieniem od substancji psychoaktywnych.
15. Przekazywanie modeli aktywnego spędzania czasu wolnego.
16. Propagowanie ekologicznego modelu funkcjonowania we współczesnym świecie – uświadamianie zagrożeń cywilizacyjnych i ukazywanie sposobów zapobiegania degradacji środowiska naturalnego.

II. Edukacja wspierająca rozwój intelektualny ucznia

1. Rozwijanie sprawności umysłowych: doskonalenie umiejętności logicznego i twórczego myślenia.
2. Określenie i rozwijanie osobistych zainteresowań, poszukiwanie hobby.
3. Kształtowanie umiejętności poszukiwania, porządkowania i wykorzystania informacji z różnych źródeł, efektywnego posługiwania się technologiami informacyjnymi i komunikacyjnymi.
4. Pomoc w odkrywaniu własnych możliwości, predyspozycji, talentów i ich twórczym wykorzystaniu do planowania własnej pracy i przyszłości.

5. Kształtowanie umiejętności poszukiwania, odkrywania i dążenia na drodze rzetelnej pracy do osiągnięcia celów życiowych i wartości ważnych dla odnalezienia własnego miejsca w świecie.
6. Rozwijanie umiejętności krytycznego myślenia, selekcji informacji, dojrzałego decydowania.

III. Edukacja moralna, etyczna i kulturalna.

1. Przygotowanie do rozpoznawania wartości moralnych, dokonywania wyborów i hierarchizacji wartości.
2. Ponoszenie odpowiedzialności za własne działania, kierowanie się rzetelnością i uczciwością w wykonywaniu przydzielonych zadań.
3. Rozwijanie umiejętności współpracy i pracy w grupie.
4. Wdrażanie uczniów do zachowań zgodnie z prawdą, do postępowania w sposób prawy.
5. Kształtowanie umiejętności rozróżniania dobra i zła oraz uczenie właściwego odnoszenia się do obu kategorii.
6. Dążenie do dobra w jego wymiarze indywidualnym i społecznym, umiejętne godzenie dobra własnego z dobrem innych, odpowiedzialności za siebie z odpowiedzialnością za innych, wolności własnej z wolnością innych.
7. Integrowanie uczniów niepełnosprawnych z całym środowiskiem szkolnym – uwrażliwianie młodzieży na potrzeby osób wymagających pomocy.
8. Poszanowanie i tolerancja cudzych poglądów.
9. Nabywanie umiejętności autoprezentacji.
10. Doskonalenie umiejętności poszukiwania inspiracji – rozwijanie kreatywności.
11. Rozwijanie umiejętności podejmowania decyzji w oparciu o zebrane informacje i ocenę skutku podjętych działań.

IV. Edukacja społeczna.

1. Kształtowanie umiejętności skutecznego porozumiewania się w różnych sytuacjach, prezentacji własnego punktu widzenia i uwzględniania poglądów innych ludzi.
2. Doskonalenie umiejętności poprawnego posługiwania się językiem ojczystym, językami obcymi oraz przygotowania do publicznych wystąpień.
3. Zdobywanie i doskonalenie umiejętności tworzenia relacji międzyludzkich opartych na wzajemnym szacunku.
4. Rozwijanie postawy aktywności społecznej, udzielania się w różnych formach zajęć pozalekcyjnych.
5. Kształtowanie i doskonalenie prospołecznych postaw i właściwego systemu wartości.
6. Podejmowanie działań na rzecz społeczności lokalnej i innych osób.
7. Umiejętność rozwiązywania konfliktów z użyciem mediacji i negocjacji.
8. Integrowanie zespołu klasowego, tworzenie pozytywnego klimatu emocjonalnego w grupie.
9. Kształtowanie i rozwijanie postaw obywatelskich i patriotycznych.
10. Wpajanie szacunku dla tradycji i historii oraz symboli narodowych.
11. Poznawanie dziedzictwa kultury narodowej postrzeganej w perspektywie kultury europejskiej i światowej.
12. Kulturowanie tradycji narodowych, religijnych, rodzinnych.
13. Wdrażanie do efektywnego współdziałania w zespole, budowania więzi międzyludzkich, podejmowania indywidualnych i grupowych decyzji, skutecznego działania na gruncie zachowania obowiązujących norm.

V. Edukacja do życia w rodzinie

1. Poznawanie wartości rodziny, umiejętności kształtowania stosunków wzajemnych, współżycia i form więzi między członkami rodziny.
2. Integrowanie wychowawczych działań szkoły i rodziny.

3. Analizowanie różnych funkcji rodziny ze szczególnym zwróceniem uwagi na jej funkcję prokreacyjną, odpowiedzialne rodzicielstwo i wychowanie dzieci.
4. Kształtowanie w uczniach postawy dialogu umiejętności słuchania innych i rozumienia ich poglądów.

VI. Profilaktyka zachowań ryzykownych (problemowych)

1. Zapobieganie uzależnieniom m.in. przez:
 - dostarczanie wiedzy na temat używek i zagrożeń towarzyszących ich zażywaniu;
 - uświadomienie natychmiastowych i odroczonej konsekwencji używania alkoholu, tytoniu, narkotyków, dopalaczy oraz innych substancji psychoaktywnych;
 - propagowanie zdrowego stylu życia i wzmacnianie zachowań abstynenckich;
 - uświadamianie uczniom współwystępowania innych zachowań ryzykownych.
2. Rozwijanie czynnej postawy w obliczu problemów życiowych.
3. Kształtowanie umiejętności kompensowania krzywd i wyrządzonych szkód.
4. Stosowanie w praktyce wiedzy na temat bezpieczeństwa w Internecie. Umiejętne korzystanie z mediów społecznościowych.
5. Wykorzystanie w praktyce postaw asertywnych, ograniczanie negatywnego wpływu rówieśników, mediów i reklamy.
6. Wzmacnianie postaw i zachowań ograniczających zachowania ryzykowne oraz korygowanie błędnych przekonań na ich temat.
7. Mobilizowanie uczniów do systematycznego uczęszczania na zajęcia lekcyjne, m. in. przez:
 - bieżące monitorowanie frekwencji uczniów,
 - stosowanie w szkole jednolitego systemu usprawiedliwień nieobecności i zwolnień z zajęć oraz zapoznanie uczniów i rodziców z zasadami usprawiedliwiania absencji na zajęciach (systemem kar i nagród związanych z frekwencją),
 - uświadamianie uczniom wpływu liczby godzin nieusprawiedliwionych na osiągane wyniki w nauce oraz na ocenę zachowania i promowania do następnej klasy,
 - szybkie informowanie rodziców o wagarach dziecka.

SZCZEGÓŁOWE PLANY WYCHOWAWCZO - PROFILAKTYCZNE

KLASY I

UCZEŃ ZNAJDUJE SWOJE MIEJSCE W NOWEJ GRUPIE I UMIE W NIEJ AKTYWNI FUNKCJONOWAĆ

Propozycja tematyki godzin wychowawczych w klasach I

(nauczyciel dokonuje wyboru poniższych tematów godzin wychowawczych zgodnie z potrzebami uczniów w klasie)

1. Integracja zespołu klasowego.
2. Prawa i obowiązki ucznia.
3. Tworzenie zasad pracy z klasą.
4. Zasady prawidłowej komunikacji (z uwzględnieniem nowoczesnych technik informacyjnych).
5. Rozpoznawanie i wyrażanie uczuć.
6. Alkohol i inne substancje uzależniające.
7. Jak być asertywnym? Sztuka odmawiania.
8. Jak uczyć się, aby się nauczyć? Poznawanie skutecznych sposobów uczenia się.
9. Przeciwdziałanie zachowań agresywnych.
10. Jak sobie radzić z agresją i przemocą?
11. Zasady bezpiecznego korzystania z mediów społecznościowych.

12. Moje hobby i zainteresowania.
13. Moje relacje z rodzicami.
14. Poczucie własnej wartości.
15. Jak pomagać innym?- zorganizowanie form pomocy koleżeńskiej.
16. Historia i tradycja szkoły.
17. Zapoznanie z sylwetką patrona szkoły.
18. Jak bezpiecznie spędzać czas wolny.
19. W jaki sposób dbać o higienę ciała i umysłu ?
20. Tradycje, uroczystości rodzinne w moim domu.
21. Jak dbać o zdrowy styl życia i zapobiegać chorobom cywilizacyjnym?
22. Jak rozmawiać o sprawach trudnych?
23. Techniki radzenia sobie ze stresem.

KLASY II

ROZBUDZANIE I ROZWIJANIE WŁASNYCH ZAINTERESOWAŃ, KSZTAŁTOWANIE POSTAW OTWARTYCH NA WIEDZĘ

Propozycja tematyki godzin wychowawczych w klasach II

(nauczyciel dokonuje wyboru poniższych tematów godzin wychowawczych zgodnie z potrzebami uczniów w klasie)

1. Przypomnienie zasad WSO, sporządzenie kontraktu klasowego.
2. Jak wyrażamy szacunek wobec osób starszych, rodziców i nauczycieli?
3. Patron szkoły. Czym jest patriotyzm?
4. Jak czcimy pamięć o tych, którzy odeszli?
5. Jak uzyskać dobre wyniki w nauce?
6. Wpływ sztuki na człowieka – jakich wrażeń dostarcza, a jakie przeżycia wzbogaca?
7. Znaczenie rodziny – prawa i obowiązki członków rodziny.
8. Problemy współczesnego człowieka – uczenie umiejętności radzenia sobie z problemami w szkole, środowisku, rodzinie
9. Jak umiejętnie wyrazić swoje uczucia?
10. Tolerancja – inny nie znaczy gorszy.
11. Jak rozwijać swoje zdolności i zainteresowania?
12. Doskonalenie komunikacji interpersonalnej – zapobieganie konfliktom.
13. Rola autorytetu w życiu człowieka.
14. Wpływ masmediów na osobowość człowieka.
15. Co to jest złość ? Jak z nią sobie radzić?
16. Podejmujemy decyzje- etapy podejmowania decyzji.
17. Postawy wobec cierpienia, choroby.
18. Konflikty w rodzinie.
19. Rozwijanie twórczości i kreatywności.
20. Zaburzenia w odżywianiu – anoreksja i bulimia.
21. Planowanie i dążenie do realizacji celów.
22. Jak aktywnie spędzać czas wolny od nauki?

KLASY III (LO)

ŚWIADOME PLANOWANIE WŁASNEJ PRZYSZŁOŚCI, DOKONYWANIE ODPOWIEDNICH WYBORÓW

Propozycja tematyki godzin wychowawczych w klasach III

(nauczyciel dokonuje wyboru poniższych tematów godzin wychowawczych zgodnie z potrzebami uczniów w klasie)

1. Moje więzi ze szkołą - jako środowiskiem społecznym.

2. Stosowanie technik radzenia sobie ze stresem.
3. Autoprezentacja i wystąpienia publiczne – jak się do nich przygotować?
4. Komunikacja werbalna i niewerbalna.
5. Mechanizmy uzależnienia od środków psychoaktywnych.
6. Miłość i odpowiedzialność.
7. Jak wykorzystać czas wolny od nauki – zdrowy styl życia?
8. Przygotowanie do wyboru kierunku studiów.
9. Planowanie własnego rozwoju zawodowego.
10. Określenie cech charakteru - mój temperament.
11. Jak uczyć się szybko, dobrze i bez wysiłku?
12. Metody aktywnego poszukiwania pracy.
13. Jak pisać ofertę pracy i rozmawiać z pracodawcą?
14. Prawo – przywilej czy obowiązek.
15. Umiejętność odpoczynku i świętowania.
16. Miłość a zakochanie.
17. Autoprezentacja- przygotowanie do wystąpienia przed komisją egzaminacyjną.
18. Czym dla człowieka jest praca?
19. Rozwijanie empatii i zrozumienia.
20. Moja postawa wobec AIDS.
21. Jak przeproszać i rekompensować wyrządzone krzywdy?
22. Jak rozpoznać objawy chorób cywilizacyjnych?
23. Mam gorszy dzień – czy to już depresja?
24. Jestem dorosły i odpowiedzialny.

TECHNIKUM

KLASY III

KSZTAŁTOWANIE UMIEJĘTNOŚCI INTERPERSONALNYCH

Propozycja tematyki godzin wychowawczych w klasach III

(nauczyciel dokonuje wyboru poniższych tematów godzin wychowawczych zgodnie z potrzebami uczniów w klasie)

1. Jak rozwijać swoje zdolności i zainteresowania?
2. Doskonalenie komunikacji interpersonalnej.
3. Asertywność – sztuka odmawiania.
4. Rola autorytetu w życiu człowieka.
5. Wpływ masmediów na osobowość człowieka.
6. Jak sobie radzić z agresją i przemocą?
7. Czym jest przyjaźń?
8. Miłość a zakochanie.
9. Rozwijanie empatii i zrozumienia.
10. Zaburzenia w odżywianiu – anoreksja i bulimia.
11. Mam gorszy dzień – czy to już depresja?
12. Jak zyskać przyjaciół i powodzenie w życiu.
13. Człowiek i przyroda – wrogowie, czy przyjaciele.
14. Jestem asertywny.
15. Kreatywność drogą do sukcesu.
16. Znaczenie koncentracji uwagi w procesie uczenia.
17. Jak radzić sobie ze stresem?
18. Komunikacja werbalna i niewerbalna.
19. Samopoznanie.
20. Miłość i odpowiedzialność.
21. Postawy wobec ludzi niepełnosprawnych.

22. Jak wykorzystać czas wolny od nauki?
23. Empatia i pomoc potrzebującym.
24. Jak przepraszać i rekompensować wyrządzone krzywdy?
25. Jak rozpoznać objawy chorób cywilizacyjnych?

KLASY IV

ŚWIADOME PLANOWANIE WŁASNEJ PRZYSZŁOŚCI, DOKONYWANIE ODPOWIEDNICH WYBORÓW

Propozycja tematyki godzin wychowawczych w klasach IV

(nauczyciel dokonuje wyboru poniższych tematów godzin wychowawczych zgodnie z potrzebami uczniów w klasie)

1. Moje więzi ze szkołą - jako środowiskiem społecznym.
2. Jak radzić sobie ze stresem?
3. Komunikacja werbalna i niewerbalna.
4. Mechanizmy uzależnienia od środków psychoaktywnych.
5. Miłość i odpowiedzialność.
6. Jak wykorzystać czas wolny od nauki?
7. Przygotowanie do wyboru kierunku studiów.
8. Planowanie własnego rozwoju zawodowego.
9. Różne formy poszukiwania pracy.
10. Pozytywne i negatywne aspekty pracy za granicą.
11. Określenie cech charakteru - mój temperament.
12. Jak uczyć się szybko, dobrze i bez wysiłku?
13. Metody aktywnego poszukiwania pracy.
14. Jak pisać ofertę pracy i rozmawiać z pracodawcą?
15. Prawo – przywilej czy obowiązek.
16. Umiejętność odpoczynku i świętowania.
17. Miłość a zakochanie.
18. Autoprezentacja- przygotowanie do wystąpienia przed komisją egzaminacyjną lub rozmową kwalifikacyjną.
19. Czym jest dla człowieka praca?
20. Rozwijanie empatii i zrozumienia.
21. Moja postawa wobec AIDS.
22. Jestem dorosły i odpowiedzialny.

SZKOŁA SPECJALNA PRZYSPOSABIAJĄCA DO PRACY

Efekty działań wychowawczych:

Uczeń:

- zna podstawowe zasady troski o swoje ciało,
- dba o higienę osobistą,
- dba o estetykę otoczenia wokół siebie,
- podnosi własną sprawność fizyczną,
- poznaje i stosuje podstawowe przepisy bezpieczeństwa obowiązujące w klasie, szkole i poza nią,
- nabywa i doskonali umiejętność samodzielnego egzystowania w społeczeństwie (zakupy, załatwianie prostych spraw itp.),
- przygotowuje się do uczestnictwa w życiu społecznym oraz do samodzielnego wykonywania czynności zawodowych na miarę indywidualnych możliwości intelektualnych i psychofizycznych

MONITORING I EWALUACJA PROGRAMU

Systematyczne sprawdzanie zgodności działań z postawionymi celami.

1. Monitoring prowadzony jest przez zespół powołany przez dyrektora szkoły składający się z:

- wychowawców,
- przedstawicieli rodziców,
- przedstawicieli uczniów,
- pedagoga szkolnego.

2. Przebiegać będzie w następujących etapach:

- a) ustalenie, co będzie mierzone, sprawdzone i w jaki sposób.
- b) dobranie odpowiednich metod i narzędzi badawczych.

3. Stosowane metody i narzędzia badawcze:

- a) dokumentacja wychowawcy: zapisy w dziennikach, lista obecności podczas zebrań z rodzicami, konspekty zajęć,
- b) ankiety i sondaże
- c) obserwacje i rozmowy,
- d) wywiad.

4. Opracowanie wyników i porównanie ich z zamierzeniami.

5. Wprowadzenie ewentualnych zmian do SPW - P.

6. Wszelkie propozycje dotyczące zmian, poprawek zgłaszają nauczyciele do przewodniczącego Zespołu wychowawczo- profilaktycznego.

7. Zmiany zatwierdzane będą na Posiedzeniach Rady Pedagogicznej.

Załącznik 1

Plan pracy profilaktyczno- wychowawczej na rok szkolny 2017/18

Zadania	Formy realizacji	Osoby odpowiedzialne	termin
Zapoznanie uczniów z obowiązującymi regulaminami, w tym prawami i obowiązkami ucznia	- Omówienie na lekcjach wychowawczych organizacji roku szkolnego, podstawowych zapisów statutu, WSO, Szkolnego Programu Wychowawczo – Profilaktycznego, systemem Oceny z Zachowania oraz procedurami wewnątrz szkolnymi, - Zapoznanie uczniów z działalnością Samorządu Szkolnego,	wychowawcy	IX 2017r.
Tworzenie bezpiecznego, wolnego od agresji, przemocy i uzależnień środowiska wychowawczego szkoły	- Zapoznanie uczniów z regulaminami i procedurami zakazu używania środków uzależniających, opuszczania szkoły podczas zajęć lekcyjnych oraz procedurami interwencji szkoły w sytuacjach ryzykownych zachowań uczniów.	wychowawcy	IX 2017r.
	- podpisanie kontraktów z uczniami i rodzicami zobowiązujących uczniów do przestrzegania zakazu stosowania środków psychoaktywnych,	pedagog	IX 2017r.
	- Systematyczna kontrola toalet i pomieszczeń szkoły w ramach pełnionych przez nauczycieli dyżurów.	nauczyciele dyżurujący	cały rok

	-Przestrzeganie zakazu stosowania agresji oraz zażywania środków uzależniających podczas wszystkich imprez szkolnych. - Stosowanie procedur przewidzianych odpowiednio do ryzykownych zachowań uczniów.	nauczyciele organiz. imprezy szkolne	cały rok
Propagowanie szacunku dla kultury i tradycji oraz zdrowego stylu życia	- Kultywowanie tradycji i obrzędowości narodowej, lokalnej i szkolnej. Omawianie tematyki z tego zakresu na lekcjach wychowawczych. - Zachęcanie młodzieży do udziału w akcjach profilaktycznych i happeningach. - Organizowanie spotkań ze specjalistami z zakresu profilaktyki uzależnień. - Organizowanie szkolnych kampanii, olimpiad, konkursów. - Opracowanie gazetek tematycznych, plakatów, ulotek itp.	wychowawcy, nauczyciele historii pedagog pedagog wszyscy nauczyciele pedagog	zgodnie z kalendarzem uroczystości cały rok cały rok cały rok cały rok
Dostarczenie informacji o stylach uczenia się, nauka sposobów twórczego robienia notatek.	- Lekcje wychowawcze dotyczące metodyki uczenia się. - Objęcie indywidualną opieką uczniów z niepowodzeniami w nauce. - organizacja pomocy p-p dla uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi	Wychowawcy klas I, pedagog szkolny	X 2017r.
Umiejętność radzenia sobie ze stresem i rozwiązywania konfliktów	- Lekcje warsztatowe poświęcone strategiom radzenia sobie ze stresem w obliczu egzaminu dojrzałości. - Zajęcia poświęcone poprawnej komunikacji interpersonalnej	Wychowawcy klas III LO i IV technikum we współpracy z pielęgniarką szkolną Nauczyciele przedsiębiorczości	II, III 2018r. XI 2017r.
Zapobieganie cyberprzepocy	- Zajęcia poświęcone agresji i przemocy w tym przemocy w Internecie. - Konkurs na plakat i ulotkę dotyczącą bezpieczeństwa w Internecie. - Przystąpienie do kampanii edukacyjnej „Dzień Bezpiecznego Internetu”.	wychowawcy naucz. inf. i pedagog pedagog	I 2018r. II semestr 2017/18
Dostarczenie młodzieży podstawowej wiedzy prawnej dotyczącej odpowiedzialności prawnej	-Zajęcia poświęcone odpowiedzialności prawnej uczniów oraz praw związanych z przysługującą im ochroną prowadzone przez pracowników KPP w Mońkach.	Pedagog szkolny	XI 2017r.
Zapobieganie zaburzeniom	- lekcje dotyczące zaburzeń w odżywianiu (anoreksja, bulimia, kompulsywne objadanie	Nauczyciele biologii, wdz	II- III 2018r.

odżywiania	się) wynikające z realizacji programu edukacji prozdrowotnej		
Propagowanie zasad bezpiecznego spędzania czasu wolnego	- Zajęcia dotyczące „Handlu ludźmi” dla klas III LO i IV technikum, - Lekcje na temat bezpiecznego wypoczynku nad wodą , - Lekcje wychowawcze na temat bezpieczeństwa podczas wakacji.	Pedagog we współpracy z KPP, Nauczyciel EDB wychowawcy	VI 2018r.
Przygotowanie uczniów do życia w rodzinie.	-Realizacja programu edukacyjnego w klasa I z zakresu wychowania do życia w rodzinie z elementami profilaktyki uzależnień oraz z zakresu świadomego odbioru informacji płynących z mass-mediów i ich wpływu na system wartości.	Nauczyciel wdż	cały rok
Kształtowanie postaw patriotycznych.	- Przygotowanie i udział w imprezach okolicznościowych i związanych z tradycją szkoły oraz uroczystościach patriotycznych zaplanowanych w kalendarzu imprez szkolnych.	wychowawcy oraz osoby odpowiedzialne wyznaczone według kalendarza imprez.	cały rok
Promowanie aktywności i osiągnięć uczniów	- Prezentacja osiągnięć edukacyjnych i artystycznych uczniów na stronie internetowej szkoły.	wychowawcy	na bieżąco
Edukacja kulturalna uczniów	- Uczestnictwo w życiu kulturalnym środowiska. - Udział w uroczystościach i imprezach organizowanych przez instytucje z najbliższego otoczenia szkoły. - Wycieczki do kina, teatru, muzeum i ośrodków akademickich. - Działalność teatru szkolnego w języku angielskim. - Spotkania z przedstawicielami kultury. - Współpraca z Biblioteką Publiczną i Monieckim Ośrodkiem Kultury.	Wszyscy nauczyciele	cały rok